

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl., 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opazništvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posetne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenske in protislovenske prošnje.

Kakor nekdanj potrpeljivi Job leži Slovenec na smetišči mnogovrstnega zaničevanja. Vkljub temu ga hodijo tolažiti sosedi Magjar, Nemeč in Italijan rekoč: udaj se v svojo nesrečno osodo, katero si zaslužil; sam si preslab, da bi se ohranil, pomagjari se toraj, poitalijanči in ponemči, saj sa-se živeti več ne moreš!

Toda Slovenec ne posluša krivičnih prijateljev. On veruje v Boga in v svojo pravično reč ter upa boljše prihodnosti; preveč ljubi sam sebe in svoj rod. Zato brani svoje narodne pravice na vso moč. Naslanjajoč se na cesarsko postavo tirja popolne enakopravnosti svojega jezika v uradih, šolah in javnem življenju. Neti Magjar, neti Nemeč, pa ne Italijan nimajo pravice tlačiti Slovenca.

Ta je državljani, davkeplačilec in vojak, kakor oni trije. Ker mu pri državljanskih bremenih ne prizanašajo, ne da si tudi državljanskih pravic krhati. Tako misli, čuti in dela Slovenec, ki se zaveda svoje narodnosti, ki ljubi svoj dom, svoj rod, svoj jezik, ter ne pljuva v lastno skledo.

No, in takšnih Slovencev zavednih štejem o čedalje več. Kmalu se bode to videlo v državnem zboru, kateremu smo Slovenci štajerski doposlali veliko število prošenj za popolno enakopravnost, ter bode „Slov. Gospodar“ precej natančneje poročal.

Prošnjam ovim moč odzveti pa hočejo med nami nastanjeni Nemeči v zvezi s slovenskimi renegati, odpadniki ali grdimi Judeži, ki lastno kri zatajujejo, teptajo in izdajajo. Da Nemeči med nami stanujoči nam prijazni sprejem s hudim povračajo in delajo na našo narodno smrt, to ni lepo in si bodo slabih nasledkov sami krivi. Nemški ljudje — saj poznamo jih — prišli so k nam zvečinoma s praznim trebuhom za slovenskim kruhom.

Zaporedoma so se obogatili, a sedaj branijo, z denarjem pri nas nabranim, naš narodni

napredek, da vlačijo vedno več svojih ljudij in od k nam in širijo svoj živelj. Slovenec bi moral polževo kri v sebi imeti, če bi mu ne zavrela, kedar toliko nevaležnost od nas tako dobro sprejetih Nemecev premisli. No in takšni Nemeči so celo prošnje poslali državnemu zboru, naj bi se ta ne oziral na slovenske prošnje za enakopravnost, ampak vse pustil v ponemčevalnih kolomajah, kakor so jih nemški liberalci bili naredili. Takšne protislovenske prošnje odposlali pa so: mestni zastop mariborski, celjski, ptujski in brežiški, dalje 200 Ptujčanov, „foršritverajn“ ptujski in laški.

Kar je pa najbolje grdo, to je izdajstvo naših Judežev, ki so pod vodstvom ptujskega dr. Michalitscha in celjskega dr. Glantschnigga. Ta človeka sta po raznih sredstvih nabrala po slovenskih nemškutarjih v 474 slovenskih občinah, 154 od slovenskih županov, odbornikov itd. podpisanih (?) prošenj!

Da bodo naši prijatelji nemškutarsko rogovilstvo poznali, navedemo število srenj v okrajih in število prošenj. Gornji Radgonski okraj šteje 24 občin, od teh je Mihaliču-Glantschniggu v koš hopnilo 10 občin, v ormoškem je (od 33 občin) podpisalo 12, v ptujskem (79) 29, v rogačkem (20) 6, sv. Lenartskem (44) 3, mariborskem (78) 29, slov. bistrškem (43) 17, mahrenberškem 16 (10), slov. graškem (16) 13, konjiškem (26) 8, celjskem (21) 9, vranskem (8) 1, kozjanskem (29) 3, sevniškem (11) 1, brežiškem (18) 3, tedaj vкуп 154.

Prišteti še moramo 8 prošenj, katere je podpisalo 8 krajnih šolskih svetov ptujskega okraja in 2 prošnji ulovljeni v šmarijskem okraju, dalje 1 prošnjo okrajnega zastopa konjiškega, 1 laškega, 1 prošnjo 58 gornje-savinjskih posetnikov in 1 prošnjo savinjskih obrtnikov, in tedaj imamo 168 protislovenskih prošenj na deželi izvitih in nalovljenih pa 7 iz mest in trgov, toraj 175. Nasprotni listi poročajo, da so jih znova nalovili toliko, da je vseh 181.

Akoravno je ta uspeh nemčurjev obžalovati, vendar pravične naše reči ne bode mogel zavirati popolnem; kajti v „Gospodarji“ je ogromno število občin preklicalo podpise na Mihaličevih prošnjah; in ko bi tudi to ne bilo, še 181 občin niti polovica ni vseh. Naposled je še naših slovenskih prošenj znatno število. Zato se trdno nadajamo, da nam naši poslanci, naslanjajoč se na naše slovenske prošnje, za šolsko leto 1883/4 priborijo slovenskih razredov (paralelk) na gimnazijah v Mariboru, Celji in Ptuj; in slovensko učiteljske v Mariboru.

Več kakor polovica letošnjih dijakov je slovenska, knjig tudi uže imamo, profesorjev pa nam naj pošljejo naših domov, ki morajo daleč od domovine proč kruh služiti, domačega pa tujcem prepuščati, ki nas in naše učeče se mladine ne umejo pa tudi umeti nečejo. Z Bogom tedaj!

Dajte nam slovenske paralelke, slovenske knjige, slovenske ravnatelje in profesorje na slovenskih tleh! Nemcem pa ne delamo in tudi delati nečemo nobenih krivic! Slovenci tirjamo le svoje pravice! Tako bode vsem poštenim ljudem prav! Desterniški.

Pekerčanom!

Malo ne vsako jesen imam navado svoj mili rojstni kraj obiskati in ljubo domovino pozdraviti.

Tudi letos sem prišel pod košato Pohorje, hodil med prelepimi Pekerskimi vinogradi in gledal prijazno cerkvico na „slovenski gori“.

Že na Lembaški postaji sem radostno vskliknil: Hribi moje domovine, preden pride smrt po me, gualo me je iz daljine, da vas vidim še enkrat! — Da te vidim griček zali, kder se cerkvice blišči, v katero tekal deček mali sem pretekle srečne dni.

Veselil sem se nad novim farovškim poslopjem s prijetnim vrtom, veseli občutki so me prešinjali v snažni farni cerkvi, kder sem poslušal lepo slovensko petje in gledal spodobno obnašanje bogoljubnih kristjanov. Kar čudil sem se pa lepemu napredku v Lembahu, ko sem prišel v novo lepo šolsko poslopje, in videl, kako dobro je na vse strani oskrbljeno za poduk Lembaške mladine.

Ko sem svojo pohvalo nad tem izrekel, izvem še le v svoje začudenje o najnovejšem Lembaškem ali bolje Pekerskem napredku o tako imenovani nemški šoli, katero je Pekerčanom g. Reiser s pomočjo na pol prajzovskega „Schulvereina“ postavil.

Ko sem bil to izvedel, imel bi najrajše vse Pekerčane pred seboj, da bi jim povedal, kakor si zaslužijo, če svoje otroke iz te, tako lepo postavljene in oskrbovane šole vzamejo in jih v Pekersko šolo pošljejo.

Tukaj je tako lepa, javna farna šola tremi razredi, v katerih se otroci v vseh poteh njih predmetih z najboljšim pridom podučujejo v Pekrih pa je samo ena izbica, v kateri so šolarji ves božji dan skupaj stlačeni in ed drugim na poti.

Vsakemu zdrava pamet pravi, da tri učitelji, ki imajo otroke po razredih razdeljeni leži jih boljše podučujejo, kakor eden učitelj, ima vse otroke od 7. do 14 leta pred seboj, takšna šola mora le tam zadostovati, kder druge ne morejo prirediti.

Pekerčani pa imajo pri fari lepo šolo, tora je njihova nemška šola nepotrebna in celo n. škodo šolskemu poduku in krščanski izreji otrok.

Iz Peker do Lembaha je samo četrt ure hoda po lepi cesti, in v Lembaški šoli so izbe prostorne zadosti za vse otroke; čemu je tedaj nova Pekerska šola?

Kakor slišim, se v tej šoli krščanski nauk ne uči, ker g. župnik imajo z domačo šolo in z dušnim pastirstvom zadosti opraviti, kaplana pa zavoljo pomanjkanja duhovnikov ne morejo dobiti. In ko bi tudi mogoče bilo, da se tukaj krščanski nauk uči, kakšni vspeh bi to imelo, če se otroci v svojem maternem jeziku še brati ne učijo.

Zdaj bodo še otroci krščanskega nauka nekaj znali, ker so se ga v Lembahu naučili, ali kako bo poznej, to sam Bog ve. Važno vprašanje je tudi, kako bo na Pekrah s šolarško mešo; bodo li v Lembah ali k sv. Magdalenii k meši hodili?

Brez šolarške meše menda vendar ne bodo, ker je poduk v krščanskem nauku brez duhovnih vaj le prazno delo.

Zakaj je pa tedaj Pekerska šola nastala, če je nepotrebna in se v njej še krščanski nauk ne uči?

Zato je pre nastala, da se otroci v njej nemški učijo in v nemškem jeziku podučujejo. Moj Bog! ali to ni narobe svet, če se slovenski otroci v ljudski šoli nimajo druga učiti, kakor nemški, in to v nemškem jeziku?

Kaj bi pač rekli poštenu Nemci, ko bi kdo pri njih hotel trdo slovensko šolo postaviti?

Smejali bi se mu in če bi vendar svoj namen hotel izvršiti, bi ga morebiti v norišnico poslali.

Saj je vsemu svetu znano, da se v ljudski šoli morajo otroci na podlagi materinega jezika podučevati, če se hočejo kaj pametnega naučiti, ker le materina beseda sega v srce, tuja pa nekoliko časa v spominu ostane, potem pa zgine in otroka nevednega pusti, kakor je bil.

Da bi pa Pekerčani kaj takega želeli, tega ne verjamem, zato upam, da bodo svojo